

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Kanony piękna

postrzeganie, kreowanie, ewolucja

Abstrakty



Redakcja:
Paulina Szymczyk, Ewelina Chodźko

Lublin, 18 listopada 2022 r.

**III Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Kanony piękna – postrzeganie,
kreowanie, ewolucja”**

Abstrakty

**III Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Kanony piękna – postrzeganie,
kreowanie, ewolucja”**

Abstrakty

Redakcja:
Paulina Szymczyk
Ewelina Chodźko

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
Lublin 2022

**III Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Kanon piękna – postrzeganie, kreowanie, ewolucja”
18 listopada 2022 r.**

Abstrakty

Redakcja:

Paulina Szymczyk

Ewelina Chodźko

Skład i łamanie:

Monika Maciąg

Projekt okładki:

Marcin Szklarczyk

© Copyright by Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ISBN 978-83-67194-85-3

Wydawca:

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ul. Głowackiego 35/348

20-060 Lublin

www.fundacja-tygiel.pl

Komitet Naukowy:

- **prof. zw. dr hab. Jadwiga Czerwińska**, Zakład Italianistyki, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Łódzki
- **dr hab. Małgorzata Wrześniak, prof. ucz.**, Instytut Nauk o Kulturze i Religii, Wydział Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- **dr Bogna Dowgiałło**, Zakład Socjologii Życia Codziennego, Instytut Socjologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański
- **dr n. o zdr. Ewelina Firlej**, Zakład Kosmetologii i Medycyny Estetycznej, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- **dr inż. arch. Barbara Uherek-Bradecka**, Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych, Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach

Komitet Organizacyjny:

- Ewelina Chodźko
- Alicja Danielewska
- Iwona Domina
- Joanna Jędrzejewska
- Kinga Kalbarczyk
- Joanna Kozłowska
- Kamil Maciąg
- Monika Maciąg
- Izabela Mołdoch-Mendoń
- Paulina Pomajda
- Marcin Szklarczyk
- Paulina Szymczyk

Organizator:



Fundacja
TYGIEL

Spis treści

Wystąpienia

Kanon piękna w architekturze – uniwersalny czy zmienny w czasie?.....	11
Media społecznościowe a samoocena i sposób postrzegania własnego ciała młodych użytkowników.....	12
Recykling i Piękno. Krótka (?) historia relacji	14
U źródeł piękna. Odczuwanie piękna w antycznej kulturze greckiej	16
Wzorce piękna w świecie wirtualnym i social mediach.....	17
Indeks Autorów	18

Wystąpienia

Kanon piękna w architekturze – uniwersalny czy zmienny w czasie?

dr inż. arch. Barbara Uherek-Bradecka, barbara.bradecka@wst.com.pl, Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych, Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, www.wst.com.pl/

Przedmiotem rozważań jest próba zdefiniowania uniwersalizmu kanonu piękna w architekturze. Od czasów najdawniejszych piękno w architekturze było obok trwałości i użyteczności najważniejszą jej cechą. Już samo pojęcie piękna traktowane może być subiektywnie. Tym bardziej trudno odnieść je uniwersalnie do architektury. W obecnych czasach – czasach wszechobecnego relatywizmu jeszcze trudniej zdefiniować piękno, staje się ono bowiem raczej subiektywnym odczuciem niż wartością samą w sobie. Ponadto na piękno budynku składa się wiele elementów. Wśród nich można wymienić przede wszystkim formę budynku, jego proporcje oraz materiały. Równie ważnym aspektem jest kontekst. Architektura powstaje zawsze w określonym kontekście miejsca i czasu, ulega za tym swoistym modom i korzysta ze zdobyczy technologicznych. Rozpatrując kontekst miejsca, należy zwrócić uwagę na genius locci, odrzucając postrzeganie budynku jako utworu indywidualnego. Rozpatrując kontekst czasu, należy wziąć pod uwagę panujący ówczesnie kanon piękna. Zatem architektura kiedyś uznawana za piękną dziś nadal może, ale nie musi być już tak postrzegana. Czy istnieje więc uniwersalny kanon piękna, pozwalający budowlom wybitnym pełnić rolę ikon niezależnie od czasu ich powstania? Jeżeli tak, to czy można jednoznacznie wskazać zespół cech, które te budynki wyróżniają od pozostałych?

Media społecznościowe a samoocena i sposób postrzegania własnego ciała młodych użytkowników

Patrycja Bujarska, *pbujarska@st.swps.edu.pl*, Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Katowicach

Wiktoria Koza, *wiktoriakoza@o2.pl*, Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Katowicach

Podstawowym celem referatu było omówienie relacji między mediami społecznościowymi a samooceną i sposobem postrzegania własnego ciała wśród młodych użytkowników.

W pracy przedstawiono negatywny i pozytywny wpływ mediów społecznościowych na kondycję zdrowia użytkowników. Zwrócono uwagę na istotną korelację między aktywnością na Instagramie i ogólną presją medialną na pojawianie się zaburzeń odżywiania. Omówiono termin samooceny i wskazano istotny wpływ porównań społecznych na jego wartość. Jednocześnie opisano obecność porównań społecznych wśród użytkowników mediów społecznościowych. Omawiane w pracy badania wykazywały spadek samooceny wśród osób korzystających z social mediów. Użytkownicy uzależniali obraz własnego ciała od kreowanego w mediach wizerunku idealnej sylwetki.

Chęć przekształcania własnego ciała była motywowana potrzebą podążania za nieuchwytnymi kanonami piękna. Zanotowano także wzrost potrzeb na leczenia chirurgiczne i zabiegi estetyczne w celu poprawienia wyglądu, dostosowując się do obowiązujących kanonów w mediach społecznościowych. Odwołując się do głównego celu referatu przedstawiono dane potwierdzające niekorzystny wpływ mediów na kanony piękna. Ankietowani oceniali wizerunek ciała w mediach jako nieprawdziwy i sztuczny.

W opracowaniu zwrócono również uwagę na pozytywne aspekty istnienia social mediów. Popularyzacja ruchów takich jak bodypositivity i bodyneutrality w kulturze umożliwiła kształtowanie się świadomości na temat szkodliwości nierealnych standardów piękna. Analiza treści przedstawionych w artykule wskazuje zapotrzebowanie na psychoedukację dotyczącą szkodliwości nierealnych standardów piękna w mediach społecznościowych. Jest to

przestrzeń do dalszych prac badawczych i inicjatyw społecznych w tym zakresie. W wystąpieniu posłużono się metodą analizy źródeł oraz piśmiennictwa naukowego.

Recykling i Piękno. Krótka (?) historia relacji

dr hab. Małgorzata Wrześniak, prof. ucz., Instytut Nauk o Kulturze i Religii, Wydział Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Recykling rozumiany dziś jako odzysk mający na celu oszczędność surowców naturalnych i propagowany jako jedna z metod ochrony środowiska nie jest pomysłem nowym, choć w kontekście ekologicznym pojawił się stosunkowo niedawno. W rozważaniach na temat relacji cyrkulacji dóbr i estetycznych kategorii znaczenie pierwsze ma upcykling, który podnosi wartość (zwłaszcza estetyczną) wtórnie użytego przedmiotu. Ten rodzaj cyrkulacji dóbr ma swoje długie trwanie w historii, choć jego charakter podlegał i wciąż podlega przemianom. Inne są motywy podejmowania upcyklingowych działań w dobie średniowiecza i renesansu niż dziś, inne też kategorie estetyczne generowane przez przedmioty z odzysku.

Recykling w obrębie różnych dziedzin sztuki (architekturze, rzeźbie), a szczególnie w rzemiośle artystycznym uprawiany był w związku z pozyskiwaniem drogiego materiału nie tylko z przedmiotów zniszczonych czy nieużytecznych, lecz przede wszystkim nabytych w drodze rabunku lub dziedziczenia. Przedmioty uznawane za piękne, wtórnie montowano w nowo powstałych dziełach, co owym dziełom zapewniało odpowiedni poziom artystyczny i podnosiło ich wartość, także estetyczną.

Cyrkulacja, o której mowa dotyczy przede wszystkim dóbr luksusowych: kruszców, drogich kamieni, gemm, wreszcie tkanin, a nawet destruktywów antycznych rzeźb czy elementów detalu architektonicznego przenoszonych w całości lub fragmencie do nowych budowli. Fenomen wtórnego zastosowania drogocennych przedmiotów wytworzył na przestrzeni dziejów określone kategorie estetyczne związane z przedmiotami z odzysku. Można je podsumować następująco: piękno determinowane ceną (określaną przez materiał i pracochłonność ręcznego wykonania) i piękno określane wiekiem przedmiotu, czyli dawność – starość (często starożytność z imperialnym podtekstem).

Mówiąc o recyklingu nie można jednak zapominać o bardzo ważnym jego aspekcie, jakim jest oszczędność, która jest głównym determinantem tego

zjawiska. Recykling jest bowiem nierozzerwalnie związany z naprawą przedłużającą żywot cennych przedmiotów, która w niektórych przypadkach nie jest maskowana, ba nawet celowo uwidaczniana, co zmienia estetykę dzieła z harmonijnego piękna na piękno braku perfekcji.

Najbardziej interesującym aspektem omawianej tematyki jest wartość kreatywna przedmiotów i działań recyklingowych, które dziś generują powstawanie nowych zupełnie dzieł (a nawet ich gatunków) bazujących na technice i estetyce przedmiotów wtórnie użytych lub naprawionych. Na przykład patchworki w najróżniejszych odmianach powstające w różnych kulturach pojawiają się jako printy na tkaninach haute couture, a dekoracyjne łączenia ceramiki boro naśladuje makijaż czy tatuaż ilustrujący raniące człowieka doświadczenie życiowe, którego tkwiące w niedoskonałości piękno jest stawiane ponad pięknem perfekcji.

U źródeł piękna. Odczuwanie piękna w antycznej kulturze greckiej

prof. zw. dr hab. Jadwiga Czerwińska, Zakład Italianistyki, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Łódzki

Piękno jest jednym pojęć, które nie tylko fascynuje, ale też budzi gorące dyskusje i kontrowersje. Dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że w historii kultury przyjmowano i nadal się przyjmuje odmienne kryteria i definicje określające istotę tego pojęcia. Przy zmieniających się założeniach piękno musi – co oczywiste – ulegać kolejnym przewartościowaniom, a to oznacza, że jest ono ze swej natury pojęciem dynamicznym. W natłoku wspomnianych kryteriów i definicji warto jest powrócić do źródeł, do kolebki kultury europejskiej – antycznej Grecji i jej sposobu odczuwania piękna. Grekom zawdzięczamy uściślenie pierwotnej ogólności tego pojęcia, które było określane terminem kalon. Z jego szerokiego spektrum semantycznego wyłoniło się z czasem węższe pojęcie piękna estetycznego. Wykształcone w starożytności kanony – do pewnego stopnia nadal obowiązujące – okazały się pomocne w zrozumieniu koncepcji i teorii, które nadal mają wpływ na nasze odczuwanie piękna.

Wzorce piękna w świecie wirtualnym i social mediach

Diana Ślęzak, absolwentka Uniwersytet Wrocławski Wydział Prawa Administracji i Ekonomii, dianazatlokiewicz@gmail.com

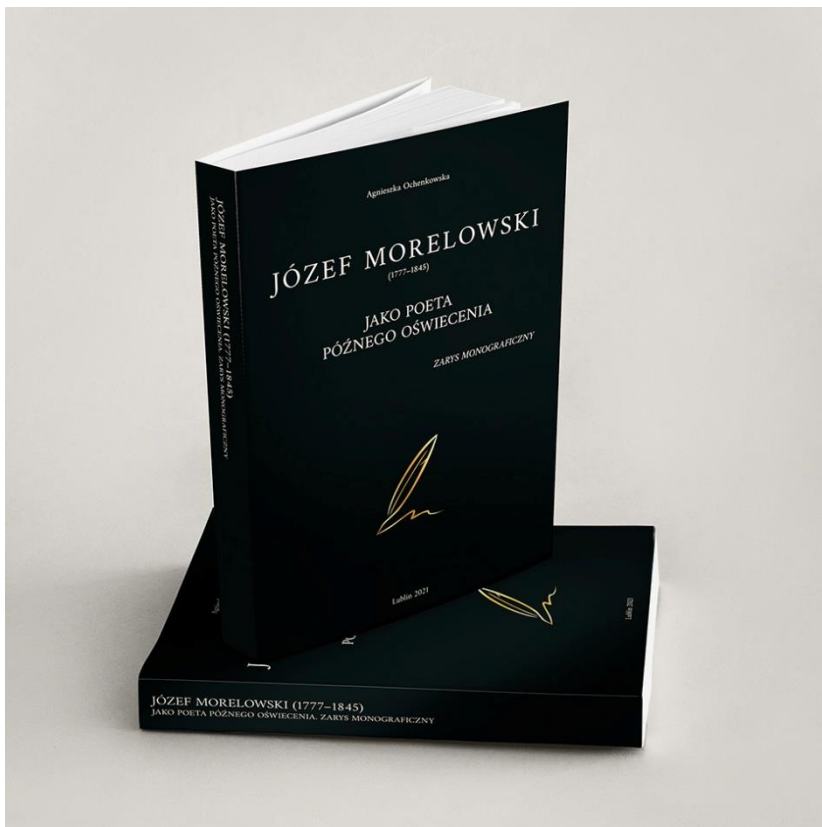
Celem referatu jest ukazanie wzorców piękna w świecie wirtualnym i social mediach. W XXI wieku to mass media posiadają tak duży wpływ na postrzeganie własnego ciała i nie bez przyczyny zwie się je czwarta władzą. Media wyznaczają dla społeczeństwa kanony piękna, trendy, modę czy sposób życia. Kreują wizerunek kobiety pięknej, niezależnej, pewnej siebie, szczęśliwej, zawsze idealnie wyglądającej. Promują standardy życia i naszą osobowość. Kobiety jak i mężczyźni chcą poprawiać się na podobieństwo celebrytów, gwiazd czy supermodelek. Duże pośladki, biust, usta, szczupła sylwetka to kobieta sukcesu, kobieta popularna, wzbudzająca zachwyt. W zasadzie większość z nas chce być piękna, zadbana, szczęśliwa. Jednakże jest to iluzja, jaką karmią nas mass media. A ludzie przecież dążą do osiągnięcia ideału piękna, szukają sposobu aby upodobnić się do wyimaginowanych idoli, czego nigdy nie osiągną, bowiem to nierzadko z medycznego punktu widzenia niemożliwe. Z tego powodu ukazano iluzjonistyczne sztuczki w kreowaniu wzorców piękna, formy manipulacji, którymi z każdej strony karmią nas social media lub wciąga świat wirtualny. W pracy wskazano ich nierealistyczność, ze względu na masę zmian uzyskanych w wyglądzie za pomocą programów komputerowych, szeregu operacji plastycznych bądź sztabu specjalistów do kreowania wizerunku, gdzie kluczową rolę zawsze odgrywają piękno, luksus czy bogactwo. Przedstawiono techniki za pomocą których następuje modyfikacja i ulepszenie urody. Opisano ranking sylwetek najpopularniejszych kobiet mass mediów. Potwierdzono, że środki masowego przekazu zyskują silny wpływ na kształtowanie wzorców postrzegania przez kobiety kobiecego piękna i zadowolenie z niego.

Indeks Autorów

Bujarska P.	12
Czerwińska J.	16
Koza W.	12
Ślęzak D.	17
Uherek-Bradecka B.	11
Wrześniak M.	14

dr Agnieszka Ochenkowska

*Józef Morelowski (1777-1845)
jako poeta późnego oświecenia. Zarys monograficzny*



Zamówienia:

- www.wydawnictwo-tygiel.pl
- kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl
- tel. 733 933 178 (Alicja Danielewska)
- ul. Głowackiego 35/348, Lublin
- <https://allegro.pl/oferta/jozef-morelowski-zarys-monograficzny-ochenkowska-11044284183>



Wydawnictwo
TYGIEL

Zapraszamy do zapoznania się z aktualną ofertą
Wydawnictwa Naukowego TYGIEL

kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl

www.wydawnictwo-tygiel.pl



© DZIEKAŁNOŚĆ

Wydawnictwo

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL to podmiot zrodzony z doświadczenia oraz zaangażowani zespołu osób w pełni poświęconych promocji nauki i szeroko rozumianego rozwoju. Publikowane przez nas prace są odzwierciedleniem trendów badawczych oraz zainteresowań naukowych środowiska akademickiego.



© DZIEKAŁNOŚĆ

Biblioteka Cyfrowa

Biblioteka Cyfrowa należąca do Wydawnictwa Naukowego TYGIEL zawiera wszystkie publikacje wydawane przez Wydawnictwo. Dodatkowo została przyłączona do Federacji Bibliotek Cyfrowych, dzięki czemu mogą Państwo przeglądać zbiory udostępniane na całym świecie.



© DZIEKAŁNOŚĆ

Czasopisma naukowe

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL rozpoczęło prace nad kilkoma tytułami czasopism naukowych. Więcej szczegółów wraz z aktualnym stanem prac dostępne jest w zakładce „Czasopisma naukowe”. Osoby zainteresowane współpracą prosimy o kontakt.

„Wszystko jest piękne, wystarczy tylko umieć dobrze spojrzeć” – Camille Pissarrot

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kanony piękna – postrzeganie, kreowanie, ewolucja” odbyła się w formie online 18 listopada 2022 roku.

Konferencję rozpoczęliśmy od wystąpień Gości Honorowych: dr hab. Małgorzaty Wrześniak, prof. ucz. (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), prof. zw. dr hab. Jadwigi Czerwińskiej (Uniwersytet Łódzki) oraz dr inż. arch. Barbary Uherek-Bradeckiej (Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach). Następnym punktem spotkania były wystąpienia uczestników, którzy zaprezentowali swoje prace badawcze i przeglądowe w formie wystąpień ustnych. Wydarzenie było okazją do wymiany myśli i poglądów pomiędzy uczestnikami, a także do nawiązania cennych i wartościowych relacji.

Organizatorem *III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Kanony piękna – postrzeganie, kreowanie, ewolucja”* była Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL.

